

Číslo jednací: 23 C 155/2012 - 528

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Obvodní soud pro Prahu 10 rozhodl soudkyní IIJDr. Hanou Zítkovou ve věci žalobce:
nar. , zastoupeného
n, advokátem se sídlem AK, proti žalovanému: Česká
republika - Státní pozemkový úřad, IC 01312774, se sídlem Husinecká 1024/11a, Praha 3,
zastoupeného n, advokátem se sídlem AK,
nahrazení projevu vůle žalovaného s uzavřením smlouvy o převodu pozemku,

t a k t o :

- I. Zamítá se žaloba žalobce o nahrazení projevu vůle žalovaného s uzavřením smlouvy o převodu pozemku.
- II. Žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů tohoto řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou uplatnil žalobce (resn původně žalobce spolu s

shora označený nárok a to v konečném (rozhodnutím soudu přípustěném) znění návrhu tak, že žádal převedení náhradního pozemku – části pozemku parc.č. 1920/26 v katastrálním území v katastrálním území Uhříněves, která byla oddělena geometrickým oddělovacím plánem č. 2892-186/2013 ze dne 4.12.2013, jako pozemek parc. č. 1920/465; zároveň žalobce vyjádřil ochotu přijmout i jiné vhodné náhradní pozemky za pozemky rozhodnutími pozemkového úřadu, nevydané (viz návrh na změnu žaloby ze dne ze dne 21.12.2015). Původně na straně žalobců vystupovaly i ostatní, shora uvedené, oprávněné osoby, ty však žalobu podáním ze dne 11.1.2011 vzaly zpět, s odkazem na smlouvu uzavřenou mezi všemi původními žalobci dne 16.12.2010, kterou tito své nároky sdružili a pověřili současného žalobce, aby svým jménem a do svého vlastnictví převzal náhradní pozemky. V žalobě žalobce tvrdil, že spolu s ostatními původními žalobci je přímým restituentem, tedy oprávněnou osobou ve smyslu z.č. 229/1991Sb. V roce 2009 vydalo MZ - Pozemkový úřad Praha, rozhodnutí v jejich věci a sice:

1/ čj. ~~2009/2009~~ ze dne 4.9.2009, které nabylo právní moci dne 18.9.2009 (žalobcův nárok v této věci byl znalcem oceněn částkou 24,113.250,-Kč),

2/ čj. ze dne 5.10.2009, které nabylo právní moci dne 9.10.2009 (žalobcův nárok v této věci byl znalcem oceněn částkou 26,680.250,-Kč),

3/ čj. ze dne 24.11.2009, které nabylo právní moci dne 1.12.2009 (žalobcův nárok v této věci byl znalcem oceněn částkou 3,712.137,35Kč).

Předmětem, těmito rozhodnutími posouzených restitučních nároků, byla zastavěná plocha současného sídliště Solidarita v Praze 10 s tím, že pozemky náležely právním předchůdcům žalobce, resp. všech oprávněných osob; všechny pozemky byly státem odňaty a zastavěny tzv. Sídlištěm II. Dvouletky-Sídliště Solidarita. Z tohoto důvodu pozemkový úřad nemohl přistoupit k naturální restituci zabavených pozemků a rozhodl tak, že za takto odejmuté pozemky náleží žalobci (všem původním žalobcům) náhrada ve smyslu ust. § 11 odst. 2 z.č. 229/1991Sb. o půdě. Konečně žalobce tvrdil, že, žalovaný brání žalobci, jednajícimu i za ostatní původní žalobce, uspokojit jeho nároky účastí ve veřejných nabídkách z důvodu podané žaloby k soudu a navíc pozemky takto nabízené by ani nemohly uspokojit nárok žalobce na náhradní pozemky v hodnotě ve správním řízení stanovené. Žalobce dále uvedl, že celková cena pozemků, které nebyly v restitučním řízení vydány činí 87,473.151,35Kč a hodnota pozemků, dosud žalobci přiznaných, jako pozemky náhradní, činí do současné doby pouhých 12,753.480,-Kč. Žalobce proto, v souladu nálezem ÚS ČR sp. zn. III. ÚS 495/02 a rozhodnutím NS ČR sp. zn. 31Cdo 3767/2009 ze dne 9.12.2009, podal žalobu na nahrazení vůle žalovaného s uzavřením smlouvy o převodu náhradního pozemku, které v žalobě označil.

Žalovaný zpočátku řízení nárok žalobce nijak nezpochybňoval, pokud jde správnost rozhodnutí pozemkového úřadu, hodnotu pozemků v restituci nevydaných a stejně tak výši dosud (ke dni prvního rozhodnutí soudu prvního stupně 17.1.2014) neuspokojeného nároku za pozemky nevydané. Ve své obraně brojil pouze proti tvrzení žalobce, že v daném případě jsou naplněny podmínky (liknavost a svévole) pro převedení náhradních pozemků mimo veřejnou nabídku. Až v odvolacím řízení žalovaný uvedl ve své obraně další, nové skutečnosti.

Žalovaný nyní navrhuje zamítnutí žaloby, neboť s nárokem žalobou uplatněných nesouhlasil z následujících důvodů:

- a) správní rozhodnutí o restitučních nárocích žadatelů o navrácení majetku po v rozporu s ust. § 4 odst. 2 zákona č. 229/1991Sb. (dále jen zákon o půdě);
- b) dohodou o sdružení ze dne 16.12.2010, nelze založit aktivní legitimaci žalobce k oprávněnému nároku ostatních žadatelů, žalobce namítal, že fakticky tento úkon zastírá postoupení pohledávky; z důvodu tzv. restituční tečky (§ 13 odst. 6 a 7 zákona o půdě, tak dohoda nemůže žalobci založit nárok nad rámec jeho osobního restitučního nároku;
- c) sporný restituční nárok byl již přečerpán;
- d) rozhodnutí sp. zn. ze dne 24.11. 2009 v části odůvodnění zpracovává jiný skutkový základ, než je skutečným důvodem restituce;
- e) podle ust. §11a) zákona o půdě, lze převádět náhradní pozemky ve vlastnictví státu oprávněným osobám, pouze účastí ve veřejných nabídkách žalovaného; žalovaný nesouhlasil, že by v daném případě byly splněny podmínky formulované rozhodnutím NS ČR sp. zn.31 Cdo 3767/2009, ze dne 9.12.2009.

Rozhodnutí ve správním řízení

Žalobou byl uplatněn nárok založený třemi rozhodnutími pozemkového úřadu a sice:

1/ čj. ze dne 4.9.2009, které nabylo právní moci dne 18.9.2009 (žadatelům nevydané pozemky byly znalcem oceněny částkou 24,113.250,-Kč),

2/ čj. ze dne 5.10.2009, které nabylo právní moci dne 9.10.2009 (žadatelům nevydané pozemky byly znalcem oceněny částkou 26,680.250,-Kč),

3/ čj. ze dne 24.11.2009, které nabylo právní moci dne 1.12.2009 (žadatelům nevydané pozemky byly znalcem oceněny částkou 3,712.137,35Kč).

Ve všech případech pozemkový úřad ve výroku rozhodnutí určil, že žadatelé nejsou vlastníky žádaných pozemků, nárok na pozemky náhradní bez uvedení konkrétní hodnoty takové náhrady je zmíněna pouze v odůvodnění těchto rozhodnutí (viz citovaná rozhodnutí pozemkového úřadu). Mezi

účastníky též nebylo sporu o tom, že uvedená rozhodnutí ve správním řízení jsou pravomocná a nebyla napadena oprávněnými prostředky ve správním řízení a ani žalobou k soudu dle části V. o.s.ř. Hodnota pozemků, které byly předmětem správního restitučního řízení a v restituci nebyly vydány, byla následně stanovena ve shora uvedených částkách znaleckými posudky zpracovanými pro Pozemkový fond ČR jednak znalcem Ing. Jaroslavem Záluským a jednak znalcem Ing. Vladimírem Váchou – posudky revizními (viz. Ocenění nevydaných pozemků na základě vydaných rozhodnutí Ministerstva zemědělství – Pozemkového úřadu čj. _____) ze dne 8.6.2011). Takto byla stanovena celková hodnota pozemků nevydaných rozhodnutími sp. zn. _____ ve výši 54,505.637,35Kč; tato hodnota nebyla účastníky v průběhu řízení nijak sporována. Kromě rozhodnutí která žalobce označil ve skutkových vyličeních žaloby, žalobce v průběhu řízení uvedl, že v roce 2010 vydal pozemkový úřad ještě další rozhodnutí sp. zn. _____ ze dne 21.9.2010, kterým se nárok za nevydané pozemky zvýšil ještě o dalších 29,530.750,-Kč. Toto posléze žalobce zmiňované rozhodnutí však nebylo žalobce procesně učiněno předmětem sporu s poukazem, že žalobou žádané pozemky zdaleka nedosahují naplnění celkového nároku žalobce. Ve smyslu ust. § 153 odst. 2 o.s.ř., proto soud posuzoval žalobcův nárok bez zřetele k tomuto dalšímu rozhodnutí.

Oprávněné osoby

Podle ust. § 4 odst. 2 zákona o půdě, zemřela-li osoba, jejíž nemovitost přešla v době od 25. února 1948 do 1. ledna 1990 do vlastnictví státu nebo jiné právnické osoby v případech uvedených v § 6, před uplynutím lhůty uvedené v § 13, nebo byla-li před uplynutím této lhůty prohlášena za mrtvou, jsou oprávněnými osobami, pokud jsou státními občany České a Slovenské Federativní Republiky, fyzické osoby v tomto pořadí:

- a) dědic ze závěti, jež byla předložena při dědickém řízení, který nabyt celé dědictví,
- b) dědic ze závěti, který nabyt vlastnictví, avšak pouze v míře odpovídající jeho dědickému podílu; to neplatí, jestliže dědici podle závěti připadly jen jednotlivé věci nebo práva; byl-li dědic závěti ustanoven jen k určité části nemovitosti, na kterou se vztahuje povinnost vydání, je oprávněn pouze k této části nemovitosti,
- c) děti a manžel osoby uvedené v odstavci 1, všichni rovným dílem; zemřelo-li dítě před uplynutím lhůty uvedené v § 13, jsou na jeho místě oprávněnými jeho děti, a zemřelo-li některé z nich, jeho děti,
- d) rodiče osoby uvedené v odstavci 1,
- e) sourozenci osoby uvedené v odstavci 1, a zemřel-li některý z nich, jsou na jeho místě oprávněnými jeho děti a jeho manžel.

Podle ust. § 4 odst. 4 zákona o půdě V případě, že zemřela oprávněná osoba, která uplatnila nárok na vydání majetku před vydáním rozhodnutí podle § 9, přechází nárok na dědice.

Ve všech posuzovaných případech pozemkový úřad uzavřel, že dědici oprávněných osob jsou dle ust. § 4 odst. 4 zákona o půdě, jsou _____ s podílem o velikosti id. 1/2 vzhledem k celku, _____ s podílem o velikosti id. 1/4 vzhledem k celku, _____ s podílem o velikosti id. 1/12 vzhledem k celku, _____ s podílem o velikosti id. 1/12 vzhledem k celku a _____, nar. _____ s podílem o velikosti id. 1/12 vzhledem k celku. Z odůvodnění těchto rozhodnutí bylo zjištěno, že restituční nárok uplatnili jako oprávněné osoby dle ust. §4 odst. 2 písm. a, resp. b zákona o půdě – _____ včasnou výzvou ze dne 16.4.1992 s tím, že _____ se restitucí domáhali vrácení tzv. Bečvářova velkostatku, jako závětní dědicové původní spoluvlastnice _____ a _____ jako závětní dědička původního spoluvlastníka _____ : zemř. _____ viz citovaná rozhodnutí).

Obecně k dědické posloupnosti

Původním vlastníkem předmětného zemědělského majetku byl dle údajů zapsaných v pozemkové knize pro katastrální území Staré Strašnice, č. kn. vložky 16 – usedlost čp. 16 a 20 ve Starých Strašnicích – který zemřel dne (viz smlouva tržová ze dne 21.11.1990, odevzdací listina vydaná Státním notářstvím II v Praze 1, sp. zn. ze dne 10.2.1958 ve věci pozůstalosti po a výpisy z pozemkových knih pro kat. území Staré Strašnice knihovní vložka č. 16, kat. území Žižkov vložka č. 2513 a kat. území Staré Strašnice knihovní vložka č. 1). Dědici po zemřelém byly jeho tři děti, každý s podílem odpovídajícím cca 1/3 dědictví, a to:

(viz odevzdací listina vydaná Státním notářstvím II v Praze 1, sp. zn. ze dne 10.2.1958 ve věci pozůstalosti po V době nesvobody byl těmto spoluvlastníkům majetek postupně odnímán způsobem, který zákon o půdě pro případ restituce, předpokládá (viz shora citovaná pravomocná rozhodnutí pozemkového úřadu; v této části nebyla rozhodnutí žalovaným nijak napadána). Žádný z těchto sourozenců, kteří by mohli restituční nárok v roce 1991 uplatnit, jako původní vlastníci se účinnosti zákona o půdě nedožil.

zemřel dne dědictví zůstavitele nabyli jeho sourozenci
a každý jednou polovinou (viz rozhodnutí v dědickém
řízení sp. zn. ze dne 8.6.1981 a sp. zn. ze dne 28.6.1994).

zemřela dne ; dědictví zůstavitelky nabyli dědicové ze závěti pořízení dne 22.2.1983,
a každý jednou polovinou (viz.
Notářský zápis o pořízení závěti sepsaný STN Praha – západ dne 22.2.1983 a rozhodnutí
v dědické věci zůstavitelky ze dne 9.1.1990 sp. zn.

zemřel dne ; dědictví zůstavitele nabyla ze závěti pořízené dne 13.10.1989,
i, nar. jako universální dědička (viz notářský zápis o pořízení závěti sepsaný
STN Praha – západ dne 13.10.1989 a rozhodnutí v dědické věci sp. zn. ze dne
5.12.1990).

Ze shora uvedeného je tedy zřejmé, že a byli oprávněnými osobami
dle ust. § 4 odst. písm. b) zákona o půdě, jako závětní dědicové původního spoluvlastníka (,
i) se stanoveným podílem na dědictví a e oprávněnou osobou dle ust. § 4
odst. 2 písm. a) zákona o půdě, jako universální závětní dědička původního spoluvlastníka.
Restituční nárok uplatněný k podílu o velikosti id. 1/3 vzhledem k celku vlastněného
původně není ve smyslu ust. § 4 odst. 2 zákona o půdě, důvodný; ani jeden z dědiců
ze zákona (sourozenců) se účinnosti zákona o půdě nedožil a dědicové těchto sourozenců
edy a, nejsou osobami vyjmenovanými
v ust. § 4 odst. 2 písm. c), d), e) zákona o půdě (viz rodný list

Je tedy zřejmé, že pozemkový úřad velikost restitučního nároku (podílů)
jednotlivých oprávněných osob nesprávně určil, když neodečetl podíl zemř. kterému byl
v době nesvobody odejmut majetek s podílem o velikosti id. 1/3 vzhledem k celku. a
průběhu restitučního řízení zemřeli; nar. zemřel dne

i, dědictví po tomto zůstaviteli nabyla jeho dcera Ing. nar.
(viz úmrtní list potvrzení o dědici ze dne 24.6.2009 vydané OS Praha-západ ve věci
a rozhodnutí v dědické věci čj. ze dne 20.6.2009); a,
nar. i zemřel dne dědickém řízení se účastnili tři dědicové - děti zůstavitele:
nar. i, nar. i
Tito
jmenovaní tedy dle ust. § 4 odst. 4 zákona o půdě, jako dědicové vstoupili do práv oprávněných osob.

K rozhodnutím, jimiž byly žalobci již náhradní pozemky přiznány.

Níže soudy přisouzené náhrady ve formě nahrazení projevu vůle žalovaného s převodem pozemků ve vlastnictví České republiky byly žalobci přiznány na základě dokazování rozsudkem, který nabyt právní moci. Splnění určitých předpokladů pro úspěch žaloby je vyjádřeno v části odůvodnění těchto rozhodnutí; kromě rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 5, čj. 18C 187/2010-520, ze dne 13.5.2013 ve spojení s rozsudkem Městského soudu v Praze čj. 69Co 381/2013-556, který nabyt právní moci dnem 27.11.2013, kde je ocenění pozemku uvedeno přímo ve výroku, je cena převáděného pozemku vždy s poukazem na provedené dokazování uvedena až v odůvodnění rozhodnutí (kromě rozhodnutí Okresního soudu v Nymburku, čj. 9C 399/2010- 254 a Okresního soudu v Berouně, čj. 18C 59/2010-144, ze dne 21.9.2012, kde výše prokázané ceny uvedena není). Řádné ocenění náhradních pozemků v jednotlivých věcech a možnost porovnání této hodnoty s vyšší neuspokojeného nároku oprávněného je jednou ze zásadních předpokladů možného úspěchu v daných věcech. Takto stanovená cena v průběhu soudního řízení je významným bodem pro uplatňování případných dalších nároků u soudu, vyhledávání dalších vhodných pozemků pro náhradu (v případě liknavosti státu) a koneckonců i možnosti účasti ve veřejných nabídkách. Dle názoru soudu je třeba v případech, kde je ocenění přisouzených náhradních pozemků uvedeno v odůvodnění rozhodnutí, z důvodu právní jistoty účastníků, chápat takto přisouzené pozemky též jejich zjištěnou cenou a v tomto smyslu hodnotu takto vyčerpaných nároků posoudit dle ust. § 159a odst. 4 o.s.ř. jako věc, která již nemůže být posuzována znovu.

Podle ust. § 159a odst. 1 o.s.ř. nestanoví-li zákon jinak, je výrok pravomocného rozsudku závazný jen pro účastníky řízení. Podle odst. 3 téhož ustanovení, v rozsahu, v jakém je výrok pravomocného rozsudku závazný pro účastníky řízení a popřípadě jiné osoby, je závazný též pro všechny orgány. Podle odst. 4 stejného ustanovení, jakmile bylo o věci pravomocně rozhodnuto, nemůže být v rozsahu závaznosti výroku rozsudku pro účastníky a popřípadě jiné osoby věc projednávána znovu.

O nároku žalobce o nahrazení projevu vůle žalovaného uzavřením smluv o převodu náhradních pozemků za pozemky nevydané již soudy opakovaně v nalézacích řízeních rozhodovaly a žalobci pravomocně vyhověly v následující řízeních:

- rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 4, čj. 7C 56/2012- 40 ze dne 6.8.2012, který nabyt právní moci dnem 21.9.2012; v tomto řízení soud uznal aktivní legitimaci žalobce vyplývající ze smlouvy o sdružení nároků dne 16.12.2010, o výši žalobcova nároku tento soud rozhodoval s přihlédnutím k neuspokojeným nárokům vyplývajícím z rozhodnutí pozemkového úřadu uvedených v žalobě v této věci i rozhodnutí ~~18C 187/2010-520~~ ze dne 21.9.2010, které předmětem této žaloby není (v rozsudku je neuspokojený nárok označen hodnotou nevydaných pozemků v částkách shora uvedených); hodnota náhradních pozemků v rozsudku uvedena není, žalobce ve svém vyjádření ze dne 21.3.2016 uvedl, že hodnota pozemků byla znaleckými posudky oceněna ve výši 382.396,-Kč (viz citované rozhodnutí). Žalovaný tvrdil, že správná hodnota pozemků, které byly žalobci převedeny tímto rozsudkem, je vyšší.

- rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 7, čj. 4C 117/2010-162 ze dne 25.9.2012, který nabyt právní moci dnem 10.11.2012; v tomto řízení soud uznal aktivní legitimaci žalobce vyplývající ze smlouvy o sdružení nároků dne 16.12.2010, o výši žalobcova nároku tento soud rozhodoval s přihlédnutím k neuspokojeným nárokům vyplývajícím z rozhodnutí pozemkového úřadu uvedených v žalobě v této věci i rozhodnutí ~~18C 187/2010-520~~ ze dne 21.9.2010, které předmětem této žaloby není (v rozsudku je neuspokojený nárok označen hodnotou nevydaných pozemků v částkách shora uvedených); hodnota náhradních pozemků v rozsudku uvedena není, soud vyšel z ocenění znaleckým posudkem zpracovaným dne 25.8. 2016 Ústavem soudního inženýrství, Vysokého učení technického v Brně k dle zadání Policie ČR pro trestní řízení (dále jen posudek ze dne 25.8.2016) byly přisouzené náhradní pozemky oceněny částkou ve výši celkem 682.294,-Kč (viz citované rozhodnutí a znalecký posudek).

- rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 4, čj. 7C 166/2010-179, ze dne 23.1.2012 ve spojení s rozsudkem Městského soudu v Praze, čj. 58Co 378/2012, ze dne 1.11.2012, který nabyt právní moci

dnem 26.12.2012; v tomto řízení soud uznal aktivní legitimaci žalobce vyplývající ze smlouvy o sdružení nároků dne 16.12.2010, o výši žalobcova nároku tento soud rozhodoval s přihlédnutím k neuspokojeným nárokům vyplývajícím z rozhodnutí pozemkového úřadu uvedených v žalobě v této věci i rozhodnutí ~~z~~ ze dne 21.9.2010, které předmětem této žaloby není (v rozsudku je neuspokojený nárok označen hodnotou nevydaných pozemků v částkách shora uvedených); hodnota náhradních pozemků je s odkazem na provedené dokazování uvedena v odůvodnění těchto rozhodnutí ve výši 19,526.236,-Kč (viz citované rozhodnutí).

- rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 10, čj. 23C 182/2010-290, ze dne 1.11.2012, který nabyt právní moci dnem 22.12.2012; v tomto řízení soud uznal aktivní legitimaci žalobce vyplývající ze smlouvy o sdružení nároků dne 16.12.2010, o výši žalobcova nároku soud rozhodoval s přihlédnutím k neuspokojeným nárokům vyplývajícím z rozhodnutí pozemkového úřadu uvedených v žalobě v této věci; hodnota náhradních pozemků je s odkazem na provedené dokazování uvedena v odůvodnění rozhodnutí ve výši celkem 22,453.873,-Kč (viz citované rozhodnutí).

- rozsudek Okresního soudu v Kolíně, čj. 7C 366/2010-180, ze dne 14.11.2012, který nabyt právní moci dnem 28.12.2012; v tomto řízení soud uznal aktivní legitimaci žalobce vyplývající ze smlouvy o sdružení nároků dne 16.12.2010, o výši žalobcova nároku soud rozhodoval s přihlédnutím k neuspokojeným nárokům vyplývajícím z rozhodnutí pozemkového úřadu uvedených v žalobě v této věci; hodnota náhradních pozemků je s odkazem na provedené dokazování uvedena v odůvodnění rozhodnutí ve výši celkem 1,936.538,-Kč (viz citované rozhodnutí).

- rozsudek Okresního soudu v Berouně, čj. 18C 59/2010-144, ze dne 21.9.2012, který nabyt právní moci dnem 3.1.2013; v tomto řízení soud uznal aktivní legitimaci žalobce vyplývající ze smlouvy o sdružení nároků dne 16.12.2010, o výši žalobcova nároku tento soud rozhodoval s přihlédnutím k neuspokojeným nárokům vyplývajícím z rozhodnutí pozemkového úřadu uvedených v žalobě v této věci i rozhodnutí ~~z~~ ze dne 21.9.2010, které předmětem této žaloby není (v rozsudku je neuspokojený nárok označen hodnotou nevydaných pozemků v částkách shora uvedených); hodnota náhradního pozemku v rozsudku uvedena není, žalobce ve svém vyjádření ze dne 21.3.2016 uvedl, že hodnota pozemku byla znaleckým posudkem oceněna ve výši 74.442,-Kč (viz citované rozhodnutí). Žalovaný tvrdil, že správná hodnota pozemku, který byl žalobci převeden tímto rozsudkem, je vyšší.

- rozsudek Okresního soudu v Mladé Boleslavi, čj. 7C 408/2010-149, ze dne 19.11.2012 ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Praze čj. 23Co 61/2013-175, ze dne 26.3.2013, který nabyt právní moci dnem 9.4.2013; v tomto řízení soud uznal aktivní legitimaci žalobce vyplývající ze smlouvy o sdružení nároků dne 16.12.2010, o výši žalobcova nároku soud rozhodoval s přihlédnutím k neuspokojeným nárokům vyplývajícím z rozhodnutí pozemkového úřadu uvedených v žalobě v této věci; hodnota náhradních pozemků je s odkazem na provedené dokazování uvedena ve výroku rozsudku ve výši celkem 874.769,-Kč (viz citované rozhodnutí).

- rozsudek Okresního soudu v Nymburku, čj. 9C 399/2010- 254, ze dne 1.11.2012 ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Praze čj. 23Co 53/2013-300, ze dne 26.3.2013, které nabylo právní moci dnem 15.4.2013; v tomto řízení soud uznal aktivní legitimaci žalobce vyplývající ze smlouvy o sdružení nároků dne 16.12.2010, o výši žalobcova nároku soud rozhodoval s přihlédnutím k neuspokojeným nárokům vyplývajícím z rozhodnutí pozemkového úřadu uvedených v žalobě v této věci; hodnota náhradního pozemku v rozsudku uvedena není, žalobce ve svém vyjádření ze dne 21.3.2016 uvedl, že hodnota pozemku byla znaleckým posudkem oceněna ve výši 869.786,-Kč (viz citované rozhodnutí). Žalovaný tvrdil, že správná hodnota pozemků, které byly žalobci převedeny tímto rozsudkem, je vyšší.

- rozsudek Okresního soudu v Rakovníku, čj. 6C 39/2011-125, ze dne 14.11.2012, ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Praze čj. 19Co 138/2013-166, ze dne 6.6.2013, který nabyt právní moci dnem 8.7.2013; v tomto řízení soud uznal aktivní legitimaci žalobce vyplývající ze smlouvy o sdružení nároků dne 16.12.2010, o výši žalobcova nároku soud rozhodoval s přihlédnutím k neuspokojeným nárokům vyplývajícím z rozhodnutí pozemkového úřadu uvedených v žalobě v této

věci; hodnota náhradního pozemku je s odkazem na provedené dokazování uvedena v odůvodnění rozhodnutí ve výši 14.935,-Kč (viz citované rozhodnutí).

- rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 5, čj. 18C 187/2010-520, ze dne 13.5.2013 ve spojení s rozsudkem Městského soudu v Praze čj. 69Co 381/2013-556, který nabyt právní moci dnem 27.11.2013; v tomto řízení soud uznal aktivní legitimaci žalobce vyplývající ze smlouvy o sdružení nároků dne 16.12.2010, o výši žalobcova nároku soud rozhodoval s přihlédnutím k neuspokojeným nárokům vyplývajícím z rozhodnutí pozemkového úřadu uvedených v žalobě v této věci; hodnota náhradních pozemků je s odkazem na provedené dokazování uvedena ve výroku rozsudku ve výši celkem 1,033.831,-Kč (viz citované rozhodnutí). Pozemky převedené v rozsudkem v tomto řízení byly později též předmětem znaleckého ocenění posudkem zpracovaným dne 25.8. 2016 a jejich cena byla určena ve výši 4,747.095,-Kč. Dále bylo mezi stranami nesporné, že přes pravomocná rozhodnutí ve prospěch žalobce, nebylo do katastru nemovitostí jeho vlastnické právo zapsáno, pokud jde o pozemek PK 214/2 v katastrálním území Řeporyje, v ceně dle posudku ze dne 25.8.2016 ve výši 40.162,-Kč.

- rozsudek Okresního soudu v Benešově, čj. 9C 533/2010 – 210a), ze dne 6.9.2012 ve spojení s usnesením Krajského soudu v Praze čj. 29Co 476/2013, 29Co 477/2013 ze dne 14.11.2014, který nabyt právní moci dnem 22.12.2013; v tomto řízení soud uznal aktivní legitimaci žalobce vyplývající ze smlouvy o sdružení nároků dne 16.12.2010, o výši žalobcova nároku tento soud rozhodoval s přihlédnutím k neuspokojeným nárokům vyplývajícím z rozhodnutí pozemkového úřadu uvedených v žalobě v této věci i rozhodnutí ze dne 21.9.2010; hodnota náhradního pozemku je s odkazem na provedené dokazování uvedena v odůvodnění rozhodnutí ve výši 161.630,-Kč (viz citované rozhodnutí).

- rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 6, čj. 13C 204/2010-349 ze dne 4.9.2013 ve spojení s rozsudkem Městského soudu v Praze čj. 29Co 83/2014-435, ze dne 12.6.2014, který nabyt právní moci; v tomto řízení soud uznal aktivní legitimaci žalobce vyplývající ze smlouvy o sdružení nároků dne 16.12.2010, o výši žalobcova nároku tento soud rozhodoval s přihlédnutím k neuspokojeným nárokům vyplývajícím z rozhodnutí pozemkového úřadu uvedených v žalobě v této věci i rozhodnutí ze dne 21.9.2010; hodnota náhradního pozemku je s odkazem na provedené dokazování uvedena v odůvodnění rozhodnutí ve výši 2,405.616,-Kč (viz citované rozhodnutí). Pozemky převedené rozsudkem v tomto řízení byly později též předmětem znaleckého ocenění posudkem zpracovaným dne 25.8. 2016 a jejich cena byla určena ve výši 4,465.269,-Kč. Dále bylo mezi stranami nesporné, že přes pravomocná rozhodnutí ve prospěch žalobce, nebylo do katastru nemovitostí jeho vlastnické právo zapsáno, pokud jde o pozemky parc. č. 1294/1 v katastrálním území Ruzyně v hodnotě 558.213,-Kč a 1842/6 v katastrálním území Ruzyně v hodnotě 862.750,-Kč.

Celkem tak dle výše uvedených rozhodnutí soudů byly žalobci převedeny pozemky v hodnotě 50,416.346,-Kč. Po odečtení ceny pozemků, které přes pravomocná rozhodnutí soudu do vlastnictví žalobce do katastru nemovitostí zapsány nebyly, činí hodnota přiznaných náhradních pozemků 48,955.221,-Kč.

Mezi účastníky bylo dále nesporné, že žalobce část svého nároku na náhradu vyčerpal jednak ve veřejné nabídce pozemků ve výši 160.000,-Kč a jednak postoupením pohledávky ve výši 12.500,-Kč jinému. Celková výše vyčerpaného nároku tak činí 49,127.721,-Kč.

V případě rozhodnutí Okresního soudu v Nymburku, čj. 9C 399/2010- 254 a Okresního soudu v Berouně, čj. 18C 59/2010-144, ze dne 21.9.2012, nebylo odborné ocenění přisouzených náhradních pozemků zjištěno, výše uváděná ocenění byla určena na základě vyjádření žalobce o jejich hodnotě a vyjádření žalovaného, že cena pozemků je určitě vyšší. Pro konečné rozhodnutí ve věci pak z důvodů níže uvedených postačila i jen takto minimální výši určená hodnota přisouzených pozemků. Konečně bylo prokázáno, shodnými tvrzeními obou procesních stran (§120 odst. 3 o.s.ř.), že shora uvedený výčet pravomocných rozsudků je úplný a že není jiné pravomocné rozhodnutí soudu, kterým by byl žalobci a nebo ostatním oprávněným osobám, které žalobce zastupuje, přisouzena náhrada za pozemky nevydané v restitučním řízení.

K dohodě o sdružení nároků ze dne 16.12.2010

Uvedenou písemnou dohodou se žalobce s nar. Ing. , nar. a u nar. dohodli, že nadále bude ve společných restitučních záležitostech účastníků smlouvy jednat žalobce vlastním jménem a sám přijímat plnění z neuspokojených restitučních nároků a že uspokojené restituční nároky budou mezi účastníky následně vypořádány podle velikosti jejich podílu (viz citovaná dohoda o sdružení). Tato dohoda byla uzavřena pro jednání žalobce v nárocích přiznaných rozhodnutími pozemkového úřadu . Vůle smluvních stran vyjádřená touto dohodou byla prokázána výsledky svědků – účastníků dohody (kromě , kteří potvrdili, že účelem ujednání bylo jejich účelné zastoupení v záležitostech jejich restituce. Bylo dohodnuto, že část prodejem pozemků utržených peněz bude ve formě záloh jednotlivým účastníkům vyplacena a po skončení celé restituční věci pak bude provedeno celkové vyúčtování a rozdělení majetku mezi účastníky smlouvy (viz svědecké výpovědi Ing. a .). Dne 15. 6.2011 uzavřeli stejní účastníci doplněk k této dohodě, kterou popsaná ujednání vztáhli i restituční záležitosti účastníků vyplývající z rozhodnutí pozemkového úřadu . Žalobce se při jednání s žalovaným (resp. dříve Pozemkovým fondem ČR) i před soudem jako zástupce ostatních osob v této restituční věci, touto dohodou také vždy prokazoval (viz nesporná tvrzení v této věci a spis v této věci i spis původní, z něhož byla tato věc vyloučena sp. zn. 23C 182/2010).

Podle ust. § 724 zákona č. 40/1964Sb. občanského zákoníku účinného do 31.12.2013 (dále jen obč. zák.), se příkazní smlouvou zavazuje příkazník, že pro příkazce obstará nějakou věc nebo vykoná jinou činnost.

Podle ust. § 727 obč. zák., je příkazník povinen podat příkazci na jeho žádost všechny zprávy o postupu plnění příkazu a převést na příkazce všechny užitek z provedení příkazu; po provedení příkazu předložit příkazci vyúčtování.

Ústavní soud ČR ve svém nálezu sp. zn. IV. ÚS 128/06 ze dne 11.11.2009 uvedl: „...vznik závazkových vztahů musí vycházet zejména z respektu a ochrany autonomie vůle smluvních subjektů, neboť se jedná o zcela elementární podmínku fungování materiálního právního státu. Při výkladu jednotlivých smluvních ujednání by soudy měly postupovat nanejvýš citlivě a obezřetně, aby v co nejširší možné míře ctily autonomní vůli smluvních subjektů, na níž je třeba klást důraz. Podstatou takového postupu je pak především zajištění důvěry a legitimního očekávání potencionálně dotčených subjektů s tím, že výsledek by měl být slučitelný s obecnou představou spravedlnosti. Uplatňování principu důvěry (fides) v úkony dalších osob při veškerém sociálním styku s nimi je základním předpokladem pro fungování komplexní společnosti (Luhmann, N.: *Vetruuen ein Mechanismus der Reduktion sozialer Komplexität*. Stuttgart 1989, str. 1). Důvěru je třeba pokládat za elementární kategorii sociálního života. „

Ve svém rozhodnutí 28 Cdo 1798/2009 ze dne 25.8.2009 Nejvyšší soud uvedl: „V právní teorii se rozlišuje zastoupení přímé a zastoupení nepřímé. Pro oba případy zastoupení je společné, že v něm zástupce činí vlastní projev vůle (právní úkon). Zatím co však přímý zástupce činí právní úkon jménem zastoupeného a na jeho účet, takže práva a povinnosti, jedná-li zástupce v mezích oprávnění, vznikají přímo zastoupenému, nepřímý zástupce činí právní úkon vlastním jménem, i když rovněž na účet zastoupeného; v důsledku toho nabývá nepřímý zástupce práva a povinnosti sám je však povinen následně převést takto nabytá práva a povinnosti podle smlouvy na zastoupeného. 2. Zákon č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích, stanoví o vydávání věci povinnou osobou, že věc na písemnou výzvu vydá oprávněné osobě (§ 5 odst. 1 zákona č. 87/1991 Sb.); také v § 7 zákona č. 87/1991 Sb. je stanoveno, že věc se vydá oprávněné osobě. Zákon o mimosoudních rehabilitacích tedy nezná vydání věci někomu nepřímo zastupujícímu oprávněnou osobou, kdo by pak teprve převzatou věc opět převedl na osobu oprávněnou“.

Shora uvedenou dohodu oprávněných osob soud posoudil dle citovaných ustanovení občanského zákoníku (§724 a §727 obč. zák.), jako příkazní smlouvu, již bylo sjednáno tzv. zastoupení nepřímé. Vůli smluvních stran projevenou v posuzovaném závazku soud zjistil výpověďmi

svědků – účastníků smlouvy, z nichž úmysl stran naplnit podstatné náležitosti příkazní smlouvy, jednoznačně vyplynul. Žalobce na základě této smlouvy vyvíjí činnost směřující k obstarání restituční věci ostatních osob oprávněných, náhrady (náhradní pozemky) přijímá pro ostatní vlastním jménem; ostatní oprávnění jsou o postupu v jejich restituční věci žalobcem informováni a všichni mají též shodu a způsobu převedení nabytých práv zástupcem (po skončení restituční věci). Skutečnost, že nabyté – vydané pozemky jsou posléze převáděny na jiné i právnické osoby, soud z tohoto hlediska nepovažuje za významný. Ujednání účastníků soud tedy shledal v souladu v právní úpravou občanského zákoníku i shora citovanou judikaturou Ústavního soudu – sp. zn. IV. ÚS 128/06 ze dne 11.11.2009. Naopak žalovaným předkládané rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 28Cdo 1798/2009 ze dne 25.8.2009, soud neshledává příležitým k posuzované problematice, protože v tomto rozhodnutí se konstatuje nepřipustnost nepřímého zastoupení v řízení o restituci (v daném případě dle zákona o mimosoudních rehabilitacích), spor v této věci však není sporem o oprávněnost nároku oprávněné osoby, nýbrž řízením již odvozeným, zahájeným již z důvodů jiných a to žalobcem (osobami oprávněnými) tvrzené liknavosti státu s poskytováním náhrad za pozemky v restituci, z důvodu jejich zastavenosti, nevydané (viz rozhodnutí NS sp. zn. 31Cdo 3767/2009 ze dne 6.12.2009). Právní názor žalovaného, který hodnotí spornou smlouvu absolutně neplatnou, resp. zastírající faktické postoupení pohledávky, postižené již tzv. restituční tečkou, soud z důvodů výše uvedených neshledává správným.

Nad rámec shora uvedeného soud ještě dodává, že všechna výše citovaná rozhodnutí soudů prvního stupně i soudů odvolacích již pracovala s nároky uplatněnými žalobcem jednak v postavení osoby oprávněné, jejíž nárok na náhradu nebyl státem řádně a včas uspokojen a jednak v postavení zástupce dalších oprávněných osob, jež na základě dohody o sdružení zastupuje osoby v jeho nároku spoluoprávněné, žádné z těchto pravomocných rozhodnutí neshledalo dohodu o sdružení ze dne 16.10.2010 neplatnou, či zastírající jiný právní úkon. Naopak ve všech případech soudy ve svém rozhodování vzaly v úvahu restituční nárok jako celek, nijak jej z důvodu nedostatku aktivní legitimace na straně žalobce, nekrátily. Dle názoru soudu v této části je nárok již pravomocně posouzen (§ 159a o.s.ř.), neboť označení účastníků neoddělitelně s výrokem rozhodnutí souvisí.

Shora popsání skutková zjištění soud po stránce právní posoudil takto: ve smyslu ust. § 3028 odst. 3 zákona č. 89/2012Sb. občanského zákoníku účinného od 1.1.2014 soud nároky žalobce posoudil dle právní úpravy účinné v době jejich vzniku, tedy dle zákona č. 40/1964Sb. (dále jen obč. zák.); žalobce je ve smyslu ust. § 4 odst. 2 zákona o půdě, oprávněnou osobou a též je dle ust. § 724 obč. zák. ze smlouvy příkazní, zástupcem ostatních oprávněných ze stejné restituční věci (tj.

nar. , nar. Ing. , nar. a

é nar.) za něž z důvodu sjednaného nepřímého zastoupení, jedná vlastním jménem a vlastním jménem přijímá nabytá práva k náhradním pozemkům. Žaloba v této věci byla podána s odkazem na ust. § 11a) odst.1 zákona o půdě, tedy, že oprávněný nárok nebyl dosud uspokojen. Výše celkového nároku uvedených oprávněných za pozemky nevydané, nebyla rozhodnutími pozemkového úřadu (čj. , určena. Pro účely výpočtu oprávněného nároku na příslušnou náhradu, soud vzal v úvahu svá zjištění týkající se neexistence právního nástupce (dědice určeného v ust. § 4 odst. 2 zákona o půdě), původního spoluvlastníka Bečvářova velkostatku, lastníka id. 1/3 vzhledem k celku, kterému byl tento majetek v době nesvobody odejmut. Pokud tedy žalobce v tomto řízení prokazoval, že celková hodnota pozemků v restituci nevydaných dle citovaných rozhodnutí pozemkového úřadu činí 54,505.637,35Kč, byla pro účely rozhodování o existenci dosud neuspokojeného nároku žalobce z této částky odečtena část odpovídající cca 1/3 a celkový nárok spočten tomuto odpovídajícímu závěru ve výši 36,337.091,56Kč, Shora uvedenými rozhodnutími soudů byly žalobci (osobě oprávněné i zástupci ostatních osob oprávněných) převedeny pozemky v celkové hodnotě 48,955.221,-Kč (po odečtení ceny pozemků, které přes pravomocná rozhodnutí soudu do vlastnictví žalobce do katastru nemovitostí zapsány nebyly). Po odečtení další čerpané částky (mimo pozemky soudem přisouzené) ve výši 172.500,-Kč, pak celková výše náhradních plnění činí 49.127.721,-Kč. Matematickým výpočtem pak lze dospět k jednoznačnému závěru, že nárok oprávněných osob z titulu rozhodnutí vydaných pozemkovým úřadem, uvedených v žalobě, byl přecherpan o cca 12.790.630,-Kč.

Soud tedy uzavřel, že žaloba není důvodná, protože nárok všech oprávněných osob v této věci (žalobce) byl již vyčerpán (přečerpan) a v plném rozsahu ji zamítl.

V průběhu řízení účastníci při provádění důkazu rozhodnutím pozemkového úřadu ad 3/ čj. ... , namítali, že toto rozhodnutí se z hlediska okruhu pozemků svým skutkovým základem týká jiných původních vlastníků a důvodem pro přiznání (resp. dle názoru žalovaného nepřiznání) náhrady je jiná dědická posloupnost, než ta, se kterou se v odůvodnění rozhodnutí pracuje (stejně tak by tomu mělo být v případě rozhodnutí pozemkového úřadu sp. zn. ...). S ohledem na konečný závěr soudu v této věci, že nárok žalobce je již přečerpaný i při akceptaci rozhodnutí pozemkového úřadu ad 3) s jeho odůvodněním, nevedl o této námitce další dokazování, protože na rozhodnutí ve věci samé by se již nemohlo jinak projevit.

Dále soud v průběhu dokazování provedl důkaz znaleckým posudkem zpracovaným pro účely vedeného trestního řízení, kterým se oceňují některé pozemky, tak jak je uvedeno shora. Soud při posuzování ocenění jednotlivých pozemků vyšel ze závěrů jednotlivých soudních rozhodnutí bez ohledu na tento pozemek (důvody byly uvedeny již výše). Pouze v případě pozemků, které nebyly přes rozhodnutí soudů do vlastnictví žalobce zapsány do katastru nemovitostí, byly ceny takto nezapsaných pozemků od uspokojeného nároku soudem odečteny dle tohoto posudku v cenách stanovených tzv. variantou č. I .

Konečně soud ještě uvádí, že za účelem zjištění skutkového stavu provedl rozsáhlejší dokazování listinami, když ty listiny, které ve vlastním odůvodnění rozhodnutí uvedl, považuje za stěžejní. Další listinné důkazy, byť v řízení provedené, po skončení dokazování lze označit za pouze podpůrné méně významné, či důkazy k okolnostem, které nakonec zpochybněny nebyly (např. k existenci restitučního důvodu či další rozhodnutí v dědických věcech). Konečně soud některé důkazy nehodnotil, protože přestali mít význam (k liknavosti státu, ocenění žádaných náhradních pozemků, seznam veřejných nabídek pozemků atd.)

Podle výsledku sporu má úspěšný žalovaný právo na náhradu účelně vynaložených nákladů řízení dle ust. §142 odst. 1 o.s.ř. Žalovaný, kterým je organizační složka státu, je v tomto řízení zastoupen advokátem v právní záležitosti, kterou svou problematikou, lze podřadit i běžnou činnost této složky státu. Zastoupení advokátem v této věci nelze vyložit jako náklad účelně vynaložený, který lze přisoudit dle výše citovaného ustanovení k náhradě.

P o u č e n í : proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do patnácti dnů ode dne jeho doručení k Městskému soudu v Praze prostřednictvím soudu zdejšího.

V Praze dne 6. prosince 2016

JUDr. Hana Zítková, v.r.
Soudkyně

Za správnost: Martina Tauchmanová